

treba opomniti — malo brigala krasota), čarala jih je tako, da so jo pohajali starosta in djak Osip Nikiforovič (to je da, kedar soproge ni bilo doma) in Kozak Kornij Čub in Kozan Kasjan Sverbiguz. Pa, to moramo njej na čast priznavati, da je izborna znala ugajati jim, da ni enemu izmed njih ni prišlo na um, da ima tekmeča. Če je kak pobožen kmet ali kak plemič, kakor se radi imenujé Kozaki, v plašči s kapucem ob nedeljah šel v cerkvo ali o grdem vremenu v krčmo — kako bi ne bil oglasil se Salohi, ne pojedel nekoliko mastnih smetanovih varenikov (pastela) in v topli izbi ne bil pogovoril se s postrežljivo in zgovorno gospodinjjo? — Plemič je vsak nalašč naredil ovinek vselej, predno je prišel v krčmo, in rekel je — da je ta hoja narávnost. A kedar je v nedeljo Soloha prišla v cerkvo v svetli plahti z nankinastim obrobjem, vrhi pa v sinjem zabunci, ki so zadaj našiti bili ná-nj zlati lasje, in ustavila se blizu oltara — desnemu klirosu*) nasproti, véno je pokašljeval djak in mimovoljno (unwillkührlich) škilil na tisto stran, načelnik pa vihal brke, lase pomikal za uha in svojemu sosedu šepetnil: „Da te vendar, to je prebita ženska, prava vražja ptica!“ Soloha je oba pozdravila in vsak je menil, da je njemu priklonila se prav za prav.

Človek, ki pozná človeški život, spoznal bi bil takoj, da je Soloha najprijaznejša bila Kozaku Čubu. Čuo je bil udovec; osem velikih stogov snopja je nenehoma stalo pred njegovim domom. Dve dvojici krepkih volov je zmirom svoje glave iz pletene staje molelo na ulico in mukalo, kedar koli so opazili, da prihaja njih kuma — krava, ali pa njih ded — tolst bik. Bradati kozel je lazil na streho, z nje meketal s prosunljivim glasom, kakor kak policijsk načelnik, dražil purane, ki so ponosno šetali se po dvorišči, in hrbet pokazal, kedar je zagledal svoje sovražnike — vaške dečke, ki so posmehovali se njegovi bradi. Čubovi kovčegi so bili polni platna, županov in starih kontušev sè zlatimi okraji: njega pokojna soproga je bila gizdava. Na vrtu je rastel mak, rastlo zelje sè solnčnicami vred, vsako leto pa sta dve gredi obsejani bili tudi s tobakom. Solohi ni zdelo se, da bi zedinjenost vsega tega z nje gospodarstvom bila kaka nepotreba, uže naprej je premišljala, kakov red bi ustanovila, da vse pride njej v last, zato je podvojila prijaznost do starega Čuba. Ali da bi nje sin Vakula nikakor ne dobil Čubove hčere in ne vzel jej vsega izpred nosa, ker je znala, ko bi se pozaknil z njo, da jej ne dovolil, da bi vtikala se v njiju domačnost, odbrala si je sredstvo vseh izkušenih ženskih: da Čuba razpre sè svojim sinom, kakor bode mogoče. Morebiti so bile te spletke in zvijačnosti krive, da so tam pa tam staruhe, posebno kedar so preveč pile o veselih shodih, trdile, da je Soloha čarodejnica; da je mladi Kizjakolupenko opazil, da ima rep, dolg, kakor kaka preslica; da je minoli četrtek bajé v podobi črne kokoši bežala čez cesto, h gospé popovni bajé v podobi svinje prišla, kukurikala, kakor kak petelin, dela na glavo čapko očeta Kondrata in zbežala domov.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz tuhinjske doline 8. junija. — Pretekli petek dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer je bila tukaj toča z nevihto, ki je naredila veliko škode; po nekaterih vaséh jo je še danes pod kapom dosti videti, kamor se je s strehe naletela, debela sicer ni bila, bilo jo je pa veliko. Pregovor pravi: „toča naredi škodo, če jo prav v vreči čez

*) Kliros je na strani oltarja z mrežami oddeljen prostor, odločen cerkvenim pevcem.

polje nese“. — Uže kake tri tedne sta hodila dva kupca iz Bavarskega, ki sta kupovala ovce in ovne (koštrune), nakupila sta jih od 600 do 700 glav ter sta jih prav dobro plačala. Bog daj še večkrat kaj takih kupcev v naše kraje.

Iz Ljubljane. (*Akademija c. kr. deželnemu predsedniku baronu Winklerju v čast.*) Gojenci knezošk. Alojzijevišča so 9. t. m. priliko imeli svedočiti svojo nadarjenost ter skazati eminentno lojalni duh, ki veje v tem ustavu. Poslavili so namreč ta večer ljubljeneža moža, ki mu je vzvišen vladar izročil krmilo domače dežele prav tako sijajno, kakor mu gre. V vseh jezikih, ki je govore avstrijska ljudstva od boke kotorske pa do krkonoških gorá in na vrh še v staroslovenskem, latin-skem, grškem in francoskem so govorili vrli gojenci te hiše do visokorodnega cesarskega namestnika, ki je osebno s svojo blago gospó ter z najvišimi dostojanstveniki domače dežele obiskati blagovolil ta ustav. Zadostilnega vtisa pa je bilo posebno to do nas, da je mnogo udov častite duhovščine tudi iz prav daljnih krajev prihitelo k tej tako izredni kot izborni izvršeni besedi. — V bogatem sporedu je čul, ki je bil nazoč, v kratkem času 5. četrtinek ure razun deveterih jezikov tudi še najpriljubljenejših slovenskih, hrvaških, českih in nemških kompozicij, ki je je točno ter vneto z nepokvarjenimi glasovi spevala Alojzijeviška mladina. Vse peto je bilo krasno; a vse je vendar le nadkriloval „Venec Vodnikovih“, ki ga je ces. namestniku Winklerju samemu zložil Ant. Foerster. — Največo zadovoljnost visocega slavljenca samega in vseh častitih vablencev pa smo opazili iz njihovih razveseljenih obrazov. — Mi gratulujemo gosp. prof. Zupanu, če mu bo dano — kot do sedaj — tudi za naprej v duhu vernosti, lojalnosti ter domoljubnosti voditi ter izrejevati v Alojzijevišči marsikakega bistrega mladenča naše domovine. — Zrno te akademije pa se nam zdi pobrano, če natisnemo pozdrav, ki ga je govoril osmošolec Perné do ces. namestnika in do zbrane gospode. Tako-le se glasi:

„Visokorodni gospod deželni predsednik! Preblagorodni in velečastni gospodje! Prošeni po častitem hišnem vodstvu ste, visokorodni gospod cesarski namestnik v kranjski deželi, dovoliti blagovolili, da Alojzniki vašemu visokorodju na čast napravimo malo akademijo.

Da bi srečno izvršili to častno nalogo, poprijeli smo se dela z mladostno navdušenostjo, rekel bi: s ponosom.

In danes veseli stopamo s plodovi skromnih svojih moči pred vaše visokorodje in pred slavne goste; danes praznujemo ta za hišo zgodovinsk večer.

Če pogledam namreč ta trenatek v hišno kroniko nazaj, znamovanih vidim več visokih oseb, ki so obiskovale ta ustav. Pogostih pohodov domačih knežskofov: Antona Alojzija, Jerneja in Ivana Zlatousti niti omenjati ni treba; saj so samoumevni. A gledali so tudi naši predniki med seboj sedaj najstarejšega kardinala rimske cerkve, kneza Schwarzenberga. Pozdravili so tu apostole zamorcev in Indijanov, kadar so se vračali domu med svoje rojake. Radostila se je ta hiša v teku svojega blizo 38letnega obstanka ob prihodu mnogih odličnih gospodov iz raznih poklicev. — A sprejeti cesarskega namestnika domače dežele z visokorojeno mu so-progo; sprejeti tacega vzvišenega gosta v njema posvečeni besedi, kaj enacega jej ni bilo dano do danes.

Zato nezasluženo to današnje odlikovanje ostane hiši in nam: monumentum aere perennius.

In ko bi nam kedaj hotel upasti pogum za vstrajni uk in trud: spomin takih domačih zgodeb; spomin na visokorodnega gospoda cesarskega namestnika današnje osebno navzočnost: to nam hoče biti za vso prihodnost k neumorni pridnosti bodrilo.

Sprejmite visokorodni gospod deželni predsednik in vi, preblagorodni in velečastni gospodje, ki ste se iz vseh stanov zbrali danes v tem zidovji, sprejmite mal poskus jezikov, ki se jih učimo in pesmi, ki jih pojemo v tej hiši.

Sprejmite pa tudi v znak hvaležnosti za Vašo blagonaklonjenost to naše zagotovilo, da ni ne enega izmed nas v tem zavodu, ki bi mu ne bilo drago vse, kar je resnično, kar je dobro in kar je lepo. — Ne enega ni izmed nas, da bi ne bil navdahren tega vednostnega ideala, ki se zôve: neprestano izobraževati si um in plemeniti si srce. — Ne enega ni izmed nas, da bi mu ne bil trden sklep, v poznejem življenji kedaj neutrudno delovati za višnjega Boga, za ljubljeneega cesarja, za krasno domovino!

— (*Za Dobrovo in Horjul*) dovolilo je c. kr. trgovsko ministerstvo vsled prošnje, katera se je vložila v imenu obeh imenovanih občin, ustanovitev novih pošt-nih ekspedicij. Službe ekspeditorjev so razpisane z dnem 5. t. m. in prošnje se imajo vložiti pri pošt-nem vodstvu v Trstu v 14 dneh.

— (*Odlikovanje*.) Državni poslanec česki, bivši minister Jireček, ki se pri vsaki priliki odločno poteza tudi za narodne pravice Slovencev, odlikovan je z redom železne krone II. vrste, zborniški prvi podpredsednik grof Rihard Clam, dalje grof Egbert Belcredi in pa moravski poslanec grof Berchtold pa so odlikovani s tajnim svetništvom. Čestitamo!

— (*Imenovanje*.) Prečastiti in mil. gosp. dr. Janez Šust, kanonik tržaške škofije, imenovan je za stolnega dekana, preč. gosp. župnik Janez Koman pa za častnega kanonika ravno tiste škofije. Čestitamo!

— (*† Gosp. Janez Potočnik*), pekovski mojster in hišni posestnik na šentpeterskem predmestju, zmiraj zvest narodnjak, še le 37 let star, umrl je 4. t. m., — dne 5. t. m. pa čast. gosp. Janez Kilar, duhovni pomočnik trnovske fare v Ljubljani, po kratki bolezni še le 41 let star. Naj v miru počivata!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — S cesarskim patentom od dne 2. junija l. 1884. sklicani so:

deželni zbor isterski in pa goriški na 9. dan meseca junija;

deželni zbor dalmatinski in tirolski na 16. dan meseca junija,

deželni zbor moravski na 10. dan meseca julija,

deželni zbor bukovinski pa na 22. dan meseca julija tega leta.

Deželni zbor gališki, čegar sklicanje za sedaj je že tudi bilo odločeno, preložil se je vsled posredovanja dr. Smolke na jesen in takrat bode sklenil vlani pretrgano zasedanje, potem pa bode končal tudi letošnje redno zasedanje.

Sila smešno je vedenje tukajšnjega moniterja levičarjev „Neue freie Presse“, katera je v uvodnem članku skušala dokazati, kako potrebni so levičarji za obstanek države in da je za to dolžnost ministerstva Taaffejevega levičarje podpirati. — Ves resen političen svet strmeli je nad tako izjavo in je se ve da, občudoval „edinost“ in moč nepremagljive in neubogljive zedinjene levice državnega zbora.

Kako trdno stoji in kako malo jo je volja levičarjem se umakniti sedanji vladi, kažejo najnovejša odlikovanja. Cesarski namestnik na Českem baron Kraus odlikovan je z redom železne krone I. vrste, ker je pri

svojem triletnem poslovanju na tako odličnem mestu pokazal, da je prav v duhu sedanje vlade tudi Čehom pravičen, ne da bi pa tamošnjim Nemcem storil najmanjšo krivico. — Dalje je, kakor se „Politiki“ telegrafira z Dunaja, odločen za red železne krone II. vrste česki poslanec Jireček, za tajno svetništvo pa česka poslanca grof Eg. Belcredi, grof Rihard Clam in pa poslanec moravskega vélikega posestva grof Berchtold, ki je tudi pri manj pomenljivem glasovanju najbolj zanesljivo glasoval za desnico državnega zbora in za vlado.

Ogerska. — Kako krvave so na Ogerskem uže priprave za volitve v državni zbor, kaže to, da je pri vsakem volilnem shodu gosposka zahtevala vojaške pomoči za vzdrževanje javnega reda. Da pa vladni organi v vzdrževanju javnega reda razumejo v prvi vrsti agitiranje za vladnega kandidata kažejo pa pritožbe opozicije, katero je dne 6. t. m. pri ministru predsedniku oglasil grof Albert Appony na čelu večje deputacije. Med drugimi naglašal je grof Bethlen, da se je v M. Laposu volilcem žugalo, da jih bodo na bajonete nabodli, če se predrznejo glasovati za opozicijo. Vodja deputacije je zahteval, da minister takoj uvede potrebno za proste volitve, ker sicer ni porok, da se red ohrani. — Tisza je odgovoril, da na enostransko naznanilo ne more nič ukreniti, da bode pa stvar dal preiskati. — Deputacija obrnila se je telegrafično na Dunaj in prosila avdijence pri cesarju.

Hrvatska. — Deželni zbor se je pričel in narodna stranka do sedaj složno postopa tudi v porazumljenji z banom. Nadaljevala se je v zadnjem zborovanju pretrgana razprava o predloženih načrtih adres do kralja. — Josipovič je za Majcenom, ki je zagovarjal načrt Vojnovičev — zagovarjal ogersko vlado, za njim udrihal je David Starčevič po svoji navadi po vseh strankah, najbolj pa po vladnih organih rekoč, da je pri uradih tatvina, ponezvestenje in rop na dnevnem redu. Rekel je, da je on sam naznanil vladi tako ponezvestenje, pa — uradniki uradovali so dalje. — V drugi seji poprašal je Josipovič Starčeviča, komu je veljalo ono sumničenje, in ko ni dal odločnega odgovora, izrekel je Josipovič, da si bode zadostenja iskal po drugi poti. — Na dvojbo pozvan Starčevič pa je tajil razžalilni namen in je izrekel, da je pripravljen prositi za odpušanje. — Narodna stranka je v soslajsi z banom sklenila, zavreči vse adresne načrte in jih vrniti odseku, da napravi sedanjim razmeram potrebne premembe. — Ako se primerja s tem vedenjem večine zborove govor ogerskega denarnega ministra Szaparija, priznati se mora, da Hrvatje ne precenivši svojih moči postopajo previdno, ali z vspehom, — kazala bo prihodnost.

Telegram „Novicam“.

Dunaj, 11. junija ob 12. uri in 30 min. opoldne.

Današnja „Wien. Zeitg.“ prijavlja podeljenje tajnega svetovalstva za grofe Clam, Belcredi in Berchtold, tukajšnji konservativni veleposestniki za deželni zbor priporočajo 7 konservativcev, 3 srednje stranke, 4 zmerne liberalce, „Presse“ trdi, da bo moravski deželni zbor imel 50 liberalcev, 9 srednje stranke, 41 Čehov. — Grof Grünne umira. — Belgiška klerikalna stranka priporila je državnemu zboru večino 32 glasov, ministerstvo Orban odstopi. Veseli pozdravljamo zmago 3 isterskih naših poslancev. Upravna sodnija je danes zavrgla pritožbo Bambergovo zaradi „Pratike“; Blaznikova tiskarna zmagala.